

Dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów, realizowanych w ramach prowadzonych zajęć edukacyjnych z przedmiotów przyrodniczych: biologia, chemia i geografia

Dostosowanie wymagań dotyczy formy sprawdzania wiedzy, a nie treści.

Dysortografia i dysgrafia:

- 1) Podczas samodzielnej pracy, np. w czasie sprawdzianów, wydłużenie czasu pisania (jeśli są takie wskazania).
- 2) Nie uwzględniać poprawności ortograficznej pracy pisemnej.
- 3) Nie oceniać poziomu graficznego pisma i jego estetyki.
- 4) Jeśli praca jest nieczytelna uczeń ma możliwość przeczytania swojej pracy przy nauczycielu.
- 5) Stworzenie uczniowi szansy poprawy prac pisemnych w formie ustnej.
- 6) Docenianie wysiłku, podkreślanie mocnych stron.
- 7) Naukę nazw i terminów biologicznych i geograficznych rozłożyć w czasie i podzielić na mniejsze partie materiału.
- 8) Posadzenie dziecka blisko nauczyciela, dzięki czemu zwiększy się jego koncentracja uwagi, wzrośnie bezpośrednia kontrola nauczyciela, bliskość tablicy pozwoli zmniejszyć ilość błędów przy przepisywaniu.
- 9) Podawanie poleceń w prostszej formie.
- 10) Pomaganie w rozwiązywaniu zdań tekstowych poprzez zadawanie naprowadzających pytań.
- 11) Unikanie pytań problemowych, przekrojowych.
- 12) Korzystanie z modeli związków chemicznych, tablicy pierwiastków chemicznych, kalkulatora podczas odpowiedzi, kartkówek, sprawdzianów.
- 13) Rozłożenie w czasie nauki symboli chemicznych, definicji i praw chemicznych.
- 14) Akceptowanie niektórych błędów (indeksy dolne stechiometryczne, zapis atomów wodoru we wzorach organicznych, w zapisywaniu schematów doświadczeń), które nie wpływają na rzeczywisty wzór związku chemicznego.

Dysleksja:

- 1) Podczas samodzielnej pracy np. w czasie sprawdzianów wydłużenie czasu pisania (jeśli są takie wskazania).
- 2) Łagodniejsza ocena błędów popełnianych w pracach pisemnych.
- 3) W zadaniach rachunkowych oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny.
- 4) Ocenianie pozytywne, jeśli wynik zadania jest prawidłowy choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna.
- 5) Stworzenie uczniowi szansy poprawy prac pisemnych w formie ustnej.
- 6) Przeprowadzać sprawdziany ustne z ławki, niekiedy nawet odpytywać indywidualnie.
- 7) W czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać.
- 8) Docenianie wysiłku, podkreślanie mocnych stron.

- 9) Formułowanie jasnych i krótkich poleceń, upewnienie się czy zostały dobrze zrozumiane, w razie potrzeby dodatkowe wyjaśnianie.
- 10) Wydłużenie czasu na wypowiedź ustną, dawanie czasu na zastanowienie. Możliwe ukierunkowanie w myśleniu. Nieponaglanie ucznia przy rozwiązywaniu zadań.
- 11) Dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności.
- 12) Podczas oceniania brać pod uwagę chęci, stosunek do przedmiotu, przygotowanie do zajęć.
- 13) Nie wyrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany.
- 14) Nie krytykować, nie udzielać negatywnej oceny na forum klasy
- 15) W miarę możliwości uczeń siedzi w pierwszej ławce.
- 16) Podawanie poleceń w prostszej formie.
- 17) Pomaganie w rozwiązywaniu zdań tekstowych poprzez zadawanie naprowadzających pytań.
- 18) Unikanie pytań problemowych, przekrojowych.
- 19) Korzystanie z modeli związków chemicznych, tablicy pierwiastków chemicznych , kalkulatora podczas odpowiedzi, kartkówki, sprawdzianów.
- 20) Rozłożenie w czasie nauki symboli chemicznych, definicji i praw chemicznych.
- 21) Akceptowanie niektórych błędów (indeksy dolne stechiometryczne, zapis atomów wodoru we wzorach organicznych, w zapisywaniu schematów doświadczeń), które nie wpływają na rzeczywisty wzór związku chemicznego.

Dyskalkulia:

- 1) Podczas samodzielnej pracy np. w czasie sprawdzianów wydłużenie czasu pisania (jeśli są takie wskazania).
- 2) Łagodniejsza ocena błędów popełnianych w pracach pisemnych.
- 3) Stworzenie uczniowi szansy poprawy prac pisemnych w formie ustnej.
- 4) Formułowanie jasnych i krótkich poleceń (również na klasówkach), upewnienie się czy zostały dobrze zrozumiane, w razie potrzeby dodatkowe wyjaśnianie.
- 5) Wydłużenie czasu na wypowiedź ustną, dawanie czasu na zastanowienie się. Możliwe ukierunkowanie w myśleniu. Nieponaglanie ucznia podczas odpowiedzi. Dyskretnie wspomaganie ucznia podczas odpowiedzi.
- 6) W zadaniach rachunkowych ocenianie toku rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych.
- 7) Ocenianie pozytywne, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna.
- 8) W trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzanie, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielanie dodatkowych wskazówek.
- 9) Pozwalanie uczniowi na korzystanie ze wzorów matematycznych w trakcie rozwiązywania zadań.
- 10) Docenianie wysiłku, podkreślanie mocnych stron.
- 11) Uczeń siedzi w pierwszej ławce.

- 12) Naukę rozwiązywania zadań obliczeniowych, definicji, reguł wzorów, symboli chemicznych rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać.
- 13) W trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania (czy prawidłowo je zrozumiał), w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek.
- 14) W czasie sprawdzianu zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadania.
- 15) Uwzględnić trudności związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr, zapisywaniem reakcji chemicznych itp.
- 16) Materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje.
- 17) Oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych.
- 18) Korzystanie z modeli związków chemicznych, tablicy pierwiastków chemicznych, kalkulatora podczas odpowiedzi, kartkówek, sprawdzianów.

Spektrum autyzmu i zespół Aspergera:

- 1) Podczas samodzielnej pracy np. w czasie sprawdzianów wydłużenie czasu pisania.
- 2) Posadzenie ucznia blisko nauczyciela, z dala od miejsc, które łatwo mogą go rozproszyć.
- 3) W miarę możliwości częste nawiązywanie kontaktu wzrokowego.
- 4) Docenianie wysiłku, podkreślanie mocnych stron.
- 5) Formułowanie jasnych i krótkich poleceń, upewnienie się czy zostały dobrze zrozumiane, w razie potrzeby dodatkowe wyjaśnianie.
- 6) Poproszenie ucznia o powtórzenie polecenia.
- 7) W miarę możliwości sprawdzenie, czy uczeń wykonał jedno polecenie, a dopiero potem wydanie następnego.
- 8) Wydłużenie czasu na wypowiedź ustną, dawanie czasu na zastanowienie. Możliwe ukierunkowanie w myśleniu.
- 9) Dyskretnie wspomaganie ucznia podczas odpowiedzi.
- 10) Systematyczne utrwalanie pojęć i zdobytych na zajęciach wiadomości.
- 11) Niewywoływanie do odpowiedzi bez uprzedzenia z odległych partii materiału.
- 12) Stworzenie uczniowi szansy poprawy prac pisemnych w formie ustnej.
- 13) Ocenianie toku rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych.
- 14) Ocenianie pozytywne, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna.
- 15) W trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzanie, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielanie dodatkowych wskazówek.
- 16) Dzielenie złożonych zadań na mniejsze etapy.
- 17) Stosowanie przemienne zadań o różnym stopniu trudności, aby nie były nużące i dawały możliwość prawidłowego wykonania zadania, co przyczyni się do podniesienia samooceny ucznia.
- 18) Zadawanie do domu zadań podobnych do rozwiązywanych na zajęciach.

- 19) Korzystanie z modeli związków chemicznych, tablicy pierwiastków chemicznych. kalkulatora podczas odpowiedzi, kartkówek, sprawdzianów.

Uczeń z zaburzeniem koncentracji uwagi oraz z ADHD:

- 1) Posadzenie ucznia blisko biurka nauczyciela z dala od miejsc, które łatwo mogą go rozproszyć (okna, drzwi)
- 2) Posadzenie ucznia razem z osobą spokojną, osiągającą dobre wyniki.
- 3) Używanie krótkich komunikatów: "otwórz zeszyt", "spójrz na tablicę".
- 4) Powtarzanie polecenia (krótko i czytelnie).
- 5) Prośbenie ucznia o powtórzenie poleceń.
- 6) Sprawdzanie czy uczeń wykonał jedno polecenie a dopiero potem wydanie następnego.
- 7) Częste nawiązywanie kontaktu wzrokowego.
- 8) Rozbijanie dużych zadań (poleceń) na mniejsze.
- 9) Przypominanie o terminowych zadaniach.

Uczeń słabosłyszący (zaburzenia percepcji słuchowej):

- 1) Uczeń podczas zajęć lekcyjnych zajmuje miejsce w pierwszej ławce, może sam zdecydować, który z rzędów ławek wybiera, pod warunkiem, że zapewni mu to komfort poprawnego słyszenia i rozumienia zadań lekcyjnych, co ocenia nauczyciel.
- 2) Zapewnienie pracy w dobrych warunkach akustycznych.
- 3) Utrzymanie uwagi ucznia podczas zajęć lekcyjnych.
- 4) Uczeń ma prawo zwrócić się do nauczyciela z prośbą o powtórzenie, uściślenie lub pisemną wersję polecenia, treści zadania.
- 5) Nauczyciel udziela uczniowi stosownych wskazówek do zadań zgodnie ze zgłoszonym zapotrzebowaniem ucznia.
- 6) Czuwanie nad ukończeniem zadania przez ucznia.
- 7) Dzielenie złożonych zadań na mniejsze etapy.
- 8) Formułowanie jasnych i krótkich poleceń (również na klasówkach), upewnienie się czy zostały dobrze zrozumiane, w razie potrzeby dodatkowe wyjaśnianie.
- 9) Wydłużanie czasu pracy na wykonanie zadania w trakcie lekcji i podczas sprawdzianów
- 10) Podawanie poleceń i pytań podczas sprawdzianów oraz informacji dotyczących prac domowych w formie pisemnej
- 11) Ocenianie ucznia przebiega w zgodzie z wytycznymi orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.
- 12) Motywowanie do pracy, dostrzeganie sukcesów ucznia.
- 13) Jeśli to możliwe unikać sprawdzania wiedzy poprzez odpowiedzi ustne.
- 14) Korzystanie z modeli związków chemicznych, tablicy pierwiastków chemicznych. kalkulatora podczas odpowiedzi, kartkówek, sprawdzianów.

Uczeń słabowidzący (zaburzenia percepcji wzrokowej):

- 1) Właściwe umiejscowienie dziecka w klasie: zapobiegające odblaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna, zapewnienie właściwego oświetlenia oraz widoczności, umożliwienie

dogodnego dostępu do tablicy (możliwość łatwego podejścia, gdy uczeń nie rozpoznaje pisma ze swojego miejsca).

- 2) Słowne objaśnianie co ma zrobić uczeń, aby w pełni mógł uczestniczyć w zajęciach.
- 3) Udostępnianie tekstów, map, rysunków (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej.
- 4) Podawanie modeli biologicznych i chemicznych do obejrzenia z bliska.
- 5) Materiał programowy wymagający znajomości wzorów, symboli, równań, przedstawić uczniowi w powiększonej wersji.
- 6) Zwracanie uwagi na szybką męczliwość ucznia związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową i wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań.
- 7) Częste zadawanie pytania „co widzisz” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego przedstawianych treści.
- 8) Preferowanie odpowiedzi ustnych, aby ograniczyć wysiłek związany z patrzeniem.
- 9) Warto pamiętać, aby w przyborach matematycznych takich jak linijka (potrzebnych we wszystkich przedmiotach przyrodniczych) były zaznaczone wyraźnie skala i duże liczby. Przy rysunkach geometrycznych powinien uczeń mieć tolerancję błędów.
- 10) Dodatkowe omawianie i objaśnianie zadań z treścią, którym dla lepszego zrozumienia towarzyszą odpowiednie rysunki czy ilustracje i schematy chemiczne.
- 11) Korzystanie z pomocy dydaktycznych o mniejszej ilości szczegółów.
- 12) Przy demonstracji plansz i tablic z rysunkami, diagramami, schematami i tabelami zwracanie uwagi na ich czytelność, tzn. czy są one odpowiedniej wielkości, narysowane odpowiedniej grubości liniami, z odpowiednim kontrastem barwnym i kontrastem w stosunku do tła.
- 13) Ograniczenie wymagań w zakresie kaligraficznym.
- 14) Słowne objaśnianie wszystkiego co ma zrobić uczeń, aby w pełni mógł uczestniczyć w zajęciach.
- 15) Ocenianie ucznia przebiega w zgodzie z wytycznymi orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.